

Monilukutaito laaja-alaisen osaamisen osa-alueena opetussuunnitelmassa

29.9.2015

Pyhäjärvi

Jaana Anttonen

Aamukahviporinat

Miksi laaja-alainen osaaminen on
Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa?

Mitä ajatuksia monilukutaito-käsite herättää?

Keskustelkaa pienissä ryhmissä

Tulevaisuuden koulua rakentamassa

- *Monilukutaito laaja-alaisen osaamisen osa-alueena*

opetussuunnitelmassa

09.00 – 9.30 Aamukahviporinat

9.30 – 11.30 Koulutuspäivän avaus, tavoitteet ja päivän ohjelma

Monilukutaito opetussuunnitelman perusteissa

- tausta, käsite, merkitys ja tehtävä
- monilukutaidon kehittyminen opetussuunnitelmassa
- monilukutaito paikallisissa opetussuunnitelmissa
- osallistavia ja toiminnallisia tehtäviä pienryhmissä
- mallintamista, konkreettisia keinoja ja esimerkkejä

11.30 – 12.30 Lounasjaloittelu

12.30 – 14.00 Monilukutaito paikallisissa opetussuunnitelmissa

- konkretisointia käytännössä
- osallistavia ja toiminnallisia tehtäviä pienryhmissä/pareittain

14.00 – 14.15 Iltapäiväkahviporinat

14.15- 15.15 Monilukutaito ja yhteys arviointiin

- Edellinen aihepiiri jatkuu syventäen
- Monilukutaito ja pedagogisia ulottuvuuksia - monilukutaitoa ja yhteistyötä

15.15- 15.30 Päivän työskentelyn koonti ja yhteenveto

Mitä ajatuksia monilukutaito-käsite herättää?

Padlet tehtävä osoitteessa

http://padlet.com/jaana_anttonen/monilukutaito_aamu

http://padlet.com/jaana_anttonen/monilukutaito_aamu

Monilukutaitoesimerkki: Kirja

Leena Krohn, Sfinksi vai robotti (1999)

On paikkoja, jotka ovat täynnä sanoja ja silti ne ovat hiljaisia. Niitä kutsutaan kirjastoiksi. Yksi kirja vie vähän tilaa, vain jonkun sentin. Mutta kun kirjan avaa, se alkaa kasvaa. Se saattaa kasvaa maailman kokoiseksi. Mutta niin tapahtuu vain siinä tapauksessa, että avaaja osaa lukea. Niille, jotka eivät osaa, kirja on pelkkä esine. Se on pino yhteen sidottua paperia, eivätkä sen merkit merkitse mitään. Mutta aina tulee joku, joka osaa lukea. Hän tarttuu kirjaan ja sytyttää siihen valon.

OPS2016

Oppilaan muuttuva rooli

- yhdessä tekeminen, osallistuminen
- tutkiva ja luova työskentely

Muuttuva maailma

- ympäristö, globalisoituminen, talous, työelämä, teknologia, yhteisöjen monimuotoisuus

Muuttuva opetus

- oppimiskäsitys
- yhteistyö ja kokonaisuuksien rakentaminen

Muuttuva sivistyskasitys ja osaaminen

- laaja-alaisuus, eettisyys, kestävyys,
- oppimisen taidot, tiedonhallinta ja vuorovaikutus

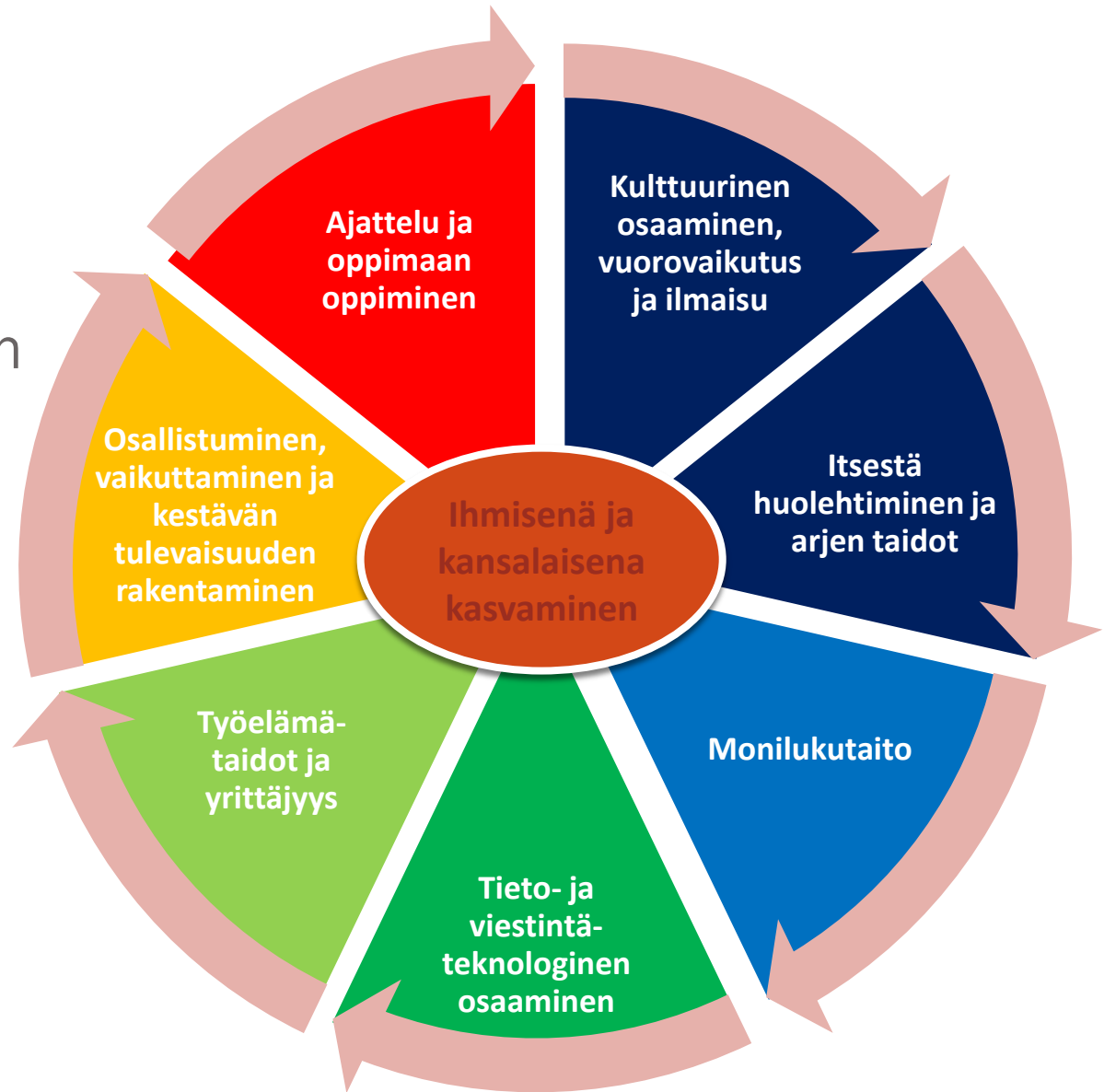
Tavoitteena laaja-alainen osaaminen

- Laaja-alaisella osaamisella tarkoitetaan tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon muodostamaa kokonaisuutta.
- Osaaminen tarkoittaa myös kykyä käyttää tietoja ja taitoja tilanteen edellyttämällä tavalla.
- Laaja-alaisen osaamisen lisääntynyt tarve nousee ympäröivän maailman muutoksista.
- Ihmisenä kasvaminen, opiskelu, työnteko sekä kansalaisena toimiminen nyt ja tulevaisuudessa edellyttävät tiedon- ja taidonalat ylittävää ja yhdistävää osaamista.

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN

Perusopetuksen
tavoitteet ja laaja-
alainen osaaminen

- tiedot
- taidot
- arvot
- asenteet
- tahto

Laaja-alainen osaaminen (1)

- Laaja-alaisia osaamiskokonaisuuksia on seitsemän ja niillä on useita liittymäkohtia toisiinsa.
- Niiden yhteisenä tavoitteena on perusopetuksen tehtävän mukaisesti ja oppilaiden ikäkauden huomioon ottaen tukea ihmisenä kasvamista sekä edistää demokraattisen yhteiskunnan jäsenyyden ja kestävän elämäntavan edellyttämää osaamista.
- Erityisen tärkeitä on rohkaista oppilaita tunnistamaan oma erityislaatunsa, omat vahvuutensa ja kehittymismahdollisuutensa sekä arvostamaan itseään.

Laaja-alainen osaaminen (2)

- Laaja-alaisen osaamisen tavoitteet täsmennetään vuosiluokkakokonaisuuksittain luvuissa 13, 14 ja 15.
- Tavoitteet on otettu huomioon oppiaineiden tavoitteiden ja keskeisten sisältöalueiden määrittelyssä.
- Oppiainekuvauksissa osoitetaan oppiaineiden tavoitteiden yhteys laaja-alaiseen osaamiseen.

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN

- Mitä **laaja-alainen osaaminen** tarkoittaa ja miten se muuttaa koulun toimintakulttuuria ja opetus-opiskelu-oppimisprosessia?
- Mitkä asiat ovat laaja-alaisen osaamisen mahdolliset **paikalliset painotukset**?
- Mitkä ovat ne **järjestelyt ja toimenpiteet**, joiden avulla laaja-alaisen osaamisen tavoitteiden **toteutumisesta opetustyössä huolehditaan ja toteutumista seurataan**?
- Vrt. OPStuki 2016 –sivusto > työpajat 1-4/2014 (Prezi)
https://prezi.com/oyt-7euclzos/laaja-alainen-osaaminen-ja-hyvaopettaminen/?utm_campaign=share&utm_medium=copy

Mitä laaja tekstikäsitys tarkoittaa?

Monilukutaito luvussa 3.3. (1)

- Monilukutaidolla tarkoitetaan erilaisten **tekstien tulkitsemisen, tuottamisen ja arvottamisen taitoja**, jotka auttavat oppilaita ymmärtämään monimuotoisia kulttuurisia viestinnän muotoja sekä rakentamaan omaa identiteettiään.
- Monilukutaito perustuu **laaja-alaiseen käsitykseen tekstistä**.
- Teksteillä tarkoitetaan tässä **sanallisten, kuvallisten, audiitiivisten, numeeristen ja kinesteettisten symbolijärjestelmien sekä niiden yhdistelmien** avulla ilmaistua tietoa.
- Tekstejä voidaan tulkita ja tuottaa esimerkiksi **kirjoitetussa, puhutussa, painetussa, audiovisuaalisessa tai digitaalisessa muodossa**.

Monilukutaito luvussa 3.3. (2)

- Oppilaat tarvitsevat monilukutaitoa osatakseen **tulkita maailmaa ympärillään ja hahmottaa sen kulttuurista monimuotoisuutta.**
- Monilukutaito merkitsee **taitoa hankkia, yhdistää, muokata ja tuottaa, esittää ja arvioida tietoa eri muodoissa, eri ympäristöissä ja tilanteissa sekä erilaisten välineiden avulla.**
- Monilukutaito tukee **kriittisen ajattelun ja oppimisen taitojen kehittymistä.**

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014

Monilukutaito luvussa 3.3. (3)

- Sitä kehitettäessä tarkastellaan ja pohditaan myös **eettisiä ja esteettisiä kysymyksiä**.
- Monilukutaitoon sisältyy **monia erilaisia lukutaitoja**, joita **kehitetään kaikessa opetuksessa**.
- Oppilaiden tulee voida harjoittaa taitojaan sekä **perinteisissä että monimediaisissa, teknologiaa eri tavoin hyödyntävissä oppimisympäristöissä**.

Monilukutaito luvussa 3.3. (4)

- Oppilaiden monilukutaitoa kehitetään **kaikissa oppiaineissa arkikielestä kohti eri tiedonalojen kielen ja esitystapojen hallintaa.**
- Osaamisen kehittyminen edellyttää **rikasta tekstiympäristöä, sitä hyödyntävää pedagogiikkaa sekä oppiaineiden välistä ja muiden toimijoiden kanssa tehtävää yhteistyötä.**
- Opetus tarjoaa **mahdollisuuksia erilaisista teksteistä nauttimiseen.**
- Oppimistilanteissa oppilaat **käyttävät, tulkitsevat ja tuottavat erilaisia tekstejä sekä yksin että yhdessä muiden kanssa.**

Monilukutaito luvussa 3.3. (5)

- Oppimateriaalina hyödynnetään **ilmaisultaan monimuotoisia tekstejä** ja mahdollistetaan niiden kulttuuristen yhteyksien ymmärtäminen.
- Opetuksessa tarkastellaan **oppilaille merkityksellisiä, autenttisia tekstejä sekä niistä nousevia tulkintoja maailmasta.**
- Näin oppilaat voivat hyödyntää opiskelussa **vahvuuksiaan ja itseään kiinnostavia sisältöjä** ja käyttää niitä myös osallistumisessa ja vaikuttamisessa.

Monilukutaito-bingo

Seuraavassa listassa on 25 laaja-alaiseen osaamiseen ja monilukutaitoon liittyvää asiaa, joista Sinun tulee valita mielestäsi yhdeksän tärkeintä ja sijoittaa ne alla olevaan bingoruudukkoon. Bingorivin voit saada vaaka-, pysty- tai vinoriville.

Onnea peliin!

Laaja-alainen osaaminen vuosiluokilla 1-2 (1)

- Laaja-alaisen osaamisen **perusta luodaan esiopetuksessa** ja sitä edeltävässä **varhaiskasvatuksessa** sekä **perusopetuksen ensimmäisten vuosien** aikana.
- Tavoitteena on, että oppilaan osaamisen kehittyminen vahvistaa edellytyksiä **itsensä tuntemiseen ja arvostamiseen, oman identiteetin muotoutumiseen sekä kestävään elämäntapaan.**
- Alusta lähtien on tärkeätä, että **koulu tarjoaa jokaiselle oppilaalle vuorovaikutteisen ja kannustavan yhteisön, jossa oppilas voi tuntea tulevansa kuulluksi, nähdyksi ja arvostetuksi.**

Laaja-alainen osaaminen vuosiluokilla 1-2 (2)

- Kestävään elämäntapaan koulu kasvattaa eniten **omalla esimerkillään**.
- Kestävän elämäntavan edistämisessä korostuvat erityisesti yhdessä toimimisen taidot, lähiyhteisön kulttuurisen monimuotoisuuden havainnoiminen sekä luonnossa liikkuminen ja luontosuhteen vahvistaminen.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014

Monilukutaito vuosiluokilla 1-2 (1)

- Oppilaita ohjataan monilukutaitoisiksi, **monenlaisten, ikäkaudelle ominaisten tekstien tulkitsijoiksi, tuottajiksi ja arvioijiksi.**
- Monilukutaidon kehittymistä tuetaan perustamalla opetus **moniaistisuudelle, kokonaisvaltaisuudelle ja ilmiökeskeisyydelle.**
- Oppilaita kannustetaan **käyttämään ja tuottamaan erilaisia tekstejä, nauttimaan niistä sekä ilmaisemaan itseään niiden avulla.**

Monilukutaito vuosiluokilla 1-2 (2)

- Kirjoitettujen tekstien **perusluku- ja kirjoitustaito** kehittyy ja sujuvoituu.
- Samoin kehittyy taito käsitellä **arkeen liittyen numeerista informaatiota, kuten lukumäärien eroja.**
- Oppilaita ohjataan kehittämään **kuvanlukutaitoa kokeilemalla kuvallisia ilmaisutapoja sekä tarkastelemaan visuaalisen vaikuttamisen keinoja lähiympäristössä.**

Monilukutaito vuosiluokilla 1-2 (3)

- Oppilaita ohjataan **hankkimaan tietoa erilaisista lähteistä ja välittämään tietoa muille.**
- Heitä ohjataan **pohtimaan kuvitteellisen ja todellisen maailman suhdetta** sekä myös sitä, että **jokaisella tekstillä on tekijänsä ja tarkoituksensa.** Näin opetuksessa tuetaan **kriittisen ajattelun kehittymistä.**
- Monilukutaitoiseksi kehittyäkseen oppilaat **tarvitsevat sekä rikasta tekstiympäristöä että suojaavaa tukea median käytössä.**

Monilukutaito vuosiluokilla 1-2 (4)

- Opetuksessa käytetään **ikäkauden tarpeisiin soveltuvia tekstejä**, kuten **lehtiä, kirjoja, pelejä, elokuvia ja musiikkia** sekä **monimuotoisen ympäristön havainnointia** ja **oppilaiden tekemiä ja valitsema sisältöjä**.
- **Tuottamisen taitoja** kehitetään **tulkitsemisen ja arvottamisen taitojen** rinnalla.
- Oppilaille luodaan **runsaasti tilaisuuksia kysyä ja ihmetellä, kertoa tarinoita, esittää näkemyksiään ja jakaa kokemuksiaan monenlaisia välineitä ja ilmaisun keinoja käyttäen**.

Laaja-alainen osaaminen vuosiluokilla 1-2

- Paikallisesti päätettävät asiat:

Mitkä ovat laaja-alaisen osaamisen tavoitteet vuosiluokilla 1-2 (perusteiden tavoitekuvauksia voidaan hyödyntää sellaisenaan) sekä niiden mahdolliset paikalliset painotukset ja miten oppilaiden laaja-alaisen osaamisen kehittymistä tuetaan vuosiluokilla 1-2

Laaja-alainen osaaminen vuosiluokilla 3-6 (1)

- Laaja-alaisen osaamisen **kehittämistä jatketaan systemaattisesti.**
- Tavoitteena on, että oppilaan osaamisen kehittyminen vahvistaa edellytyksiä **itsensä tuntemiseen ja arvostamiseen sekä oman identiteetin muotoutumiseen.**
- Identiteetti rakentuu **vuorovaikutuksessa toisten ihmisten ja ympäristön kanssa.**
- **Ystävyyden ja hyväksytyksi tulemisen merkitys on suuri.**
- Ikävuodet ovat erityisen otollisia **myös kestävän elämäntavan omaksumiselle ja kestävän kehityksen tarpeen pohtimiselle.**

Monilukutaito vuosiluokilla 3-6 (1)

- Oppilaita ohjataan **kehittämään monilukutaitoaan ja tulkitsemaan, tuottamaan ja arvioimaan yhä moninaisempia tekstejä erilaisissa yhteyksissä ja ympäristöissä.**
- Teksteillä tarkoitetaan tässä **sanallisten, kuvallisten, auditiivisten, numeeristen ja kinesteettisten symbolijärjestelmien sekä näiden yhdistelmien avulla ilmaistua tai ilmenevää tietoa.**
- Tähän liittyvää **perustaitojen ja -tekniikoiden hallintaa syvennetään.**

Monilukutaito vuosiluokilla 3-6 (2)

- **Fiktio, faktan ja mielipiteen tarkastelua ja erottelua harjoitellaan.**
- Oppilaita ohjataan **havainnoimaan ja tulkitsemaan** ympäristöön ja huomaamaan, että **teksteillä on erilaisia tavoitteita** ja että tavoitteet vaikuttavat siihen, millaisia keinoja teksteissä käytetään.
- Tekstit voivat esimerkiksi välittää **tietoa, luoda mielikuvia tai houkutella ostamaan.**

Monilukutaito vuosiluokilla 3-6 (3)

- Monilukutaitoa vahvistetaan tarkastelemalla **erilaisia tekstejä tekijän, katsojan sekä käyttöyhteyksien ja -tilanteiden näkökulmista**.
- Oppilaita kannustetaan **monipuolisille tiedon lähteille kuten suullisten, audiovisuaalisten, painettujen ja sähköisten lähteiden sekä haku- ja kirjastopalveluiden käyttöön**.
- Samalla oppilaita ohjataan **vertailemaan ja arvioimaan hakemansa tiedon soveltuvuutta**.
- Oppilaita ohjataan **omakohtaiseen työskentelyyn eri medioiden parissa**, jolla tehdään näkyväksi medioiden tuottamia merkityksiä ja välittämää todellisuutta.

Monilukutaito vuosiluokilla 3-6 (4)

- **Kriittistä lukutaitoa** kehitetään **oppilaille merkityksellisissä kulttuurisissa yhteyksissä.**
- **Kertominen, kuvaaminen, vertailu ja selostaminen sekä erilaiset mediaesitykset** ovat tässä vaiheessa ominaisia tiedon esittämisen tapoja.
- **Erilaisten tekstien aktiivinen lukeminen ja tuottaminen** koulutyössä ja vapaa-aikana sekä teksteistä nauttiminen - niin tulkitsijan kuin tuottajan roolissa - edistää monilukutaidon kehittymistä.

Laaja-alainen osaaminen vuosiluokilla 3-6

- Paikallisesti päätettävät asiat:

Mitkä ovat laaja-alaisen osaamisen tavoitteet vuosiluokilla 3-6 (perusteiden tavoitekuvauksia voidaan käyttää sellaisenaan) sekä niiden mahdolliset paikalliset painotukset ja miten oppilaiden laaja-alaisen osaamisen kehittymistä tuetaan vuosiluokilla 3-6

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014

Laaja-alainen osaaminen vuosiluokilla 7-9 (1)

- Edellytykset laaja-alaisen osaamisen kehittymiselle vahvistuvat **oppilaiden kasvun myötä.**
- Toisaalta **oppiaineiden välisen yhteistyön ja kouluarjen hallinnan haasteet lisääntyvät.**
- Koulu voi parhaimmillaan tarjota **yhteisön**, jonka murrosiässä oleva **nuori voi kokea itselleen merkitykselliseksi ja joka auttaa jäsentämään sekä omaa kehitystä että ympäröivää maailmaa.**
- Erityisen tärkeitä on luoda mahdollisuuksia **itsetuntoa vahvistaviin osaamisen ja onnistumisen kokemuksiin** sekä **ohjata jokaista oppilasta tunnistamaan oma erityislaatunsa ja omat vahvuutensa** ja näkemään realistisesti myös **kehittymistarpeensa.**

Laaja-alainen osaaminen vuosiluokilla 7-9 (2)

- Näinä vuosina jatketaan **kestävän elämäntavan ja hyvinvoinnin pohjan rakentamista** ja pohditaan oppilaiden kanssa **kestävän kehityksen sosiaalisia, yhteiskunnallisia ja taloudellisia sekä kulttuurisia ja ekologisia edellytyksiä.**
- Opetukseen tuodaan esimerkkejä, käytäntöjä ja teoreettista pohdintaa siitä, miten **kestävän kehityksen eri ulottuvuudet ovat yhteydessä toisiinsa ja mitä kestävä elämäntapa käytännössä merkitsee.**

Laaja-alainen osaaminen vuosiluokilla 7-9 (3)

- Laaja-alaisen osaamisen kehittämistä tuetaan **kaikissa oppiaineissa** kullekin oppiaineelle luontevalla tavalla.
- **Monialaisten oppimiskokonaisuuksien** suunnittelu ja toteuttaminen yhdessä oppilaiden kanssa tähtää erityisesti **laaja-alaisen osaamisen kehittämiseen ja syventämiseen.**

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014

Monilukutaito vuosiluokilla 7-9 (1)

- Oppilaita ohjataan monilukutaitoisuuden syventämiseen **laajentamalla tekstien kirjoa kaikkien oppiaineiden opetuksessa.**
- Teksteillä tarkoitetaan tässä **sanallisten, kuvallisten, auditiivisten, numeeristen ja kinesteettisten symbolijärjestelmien sekä näiden yhdistelmien avulla ilmaistua tai ilmenevää tietoa.**
- Harjoittelun painopiste on **analyttisessä, kriittisessä ja kulttuurisessa lukutaidossa.**
- Oppilaat harjaantuvat **kaikkien aistialueiden ja tietämisen tapojen** monipuoliseen hyödyntämiseen oppimisessa.

Monilukutaito vuosiluokilla 7-9 (2)

- **Tiedon tuottamisen, tulkinnan ja välittämisen taitoja** harjoitellaan eri oppiaineille ominaisilla tavoilla sekä **oppiaineiden yhteistyönä**.
- Oppilaita rohkaistaan käyttämään monilukutaitoaan myös **vaikuttamiseen ja osallistumiseen** omassa **elinympäristössä, mediassa ja yhteiskunnassa**.
- Opetuksessa tarjotaan runsaasti tilaisuuksia näiden taitojen **yhteistoiminnalliseen harjoitteluun**.

Monilukutaito vuosiluokilla 7-9 (3)

- Monilukutaidon kehittämisessä siirrytään aikaisempaa enemmän **eri tilanteissa ja eri yhteyksissä käytettäviin teksteihin**.
- Oppilaiden monilukutaitoa syvennetään tutustuttamalla heidät **kertoviin, kuvaaviin, ohjaaviin, kantaa ottaviin ja pohtiviin tekstilajeihin**.
- Opetuksessa vahvistetaan **kulttuurista ja katsomuksellista lukutaitoa sekä ympäristölukutaitoa**.
- Siinä tarkastellaan ja tulkitaan myös **työelämään liittyviä tekstejä**.
- **Kuluttaja- ja talousosaamista** kehitetään aihepiiriä monipuolisesti käsittelevien tekstien sekä niiden käyttöyhteyksiin tutustumalla.

Monilukutaito vuosiluokilla 7-9 (4)

- **Numeraalista lukutaitoa** hyödynnetään esimerkiksi arvioitaessa gallupien luotettavuutta tai ostotarjousten edullisuutta.
- Oppilaita ohjataan kehittämään kuvanlukutaitoa käyttämällä erilaisia **kuvatulkinnan menetelmiä** ja **esittämisen tapoja**.
- **Medialukutaitoa** syvennetään **osallistumalla** ja **työskentelemällä** eri medioiden parissa.
- Oppilaita kannustetaan **ilmaisemaan näkemyksiään monipuolisten viestinnän ja vaikuttamisen keinojen avulla**.

Laaja-alainen osaaminen vuosiluokilla 7-9

- Paikallisesti päätettävät asiat:

Mitkä ovat laaja-alaisen osaamisen tavoitteet vuosiluokilla 7-9 (perusteiden tavoitekuvauksia voidaan käyttää sellaisenaan) sekä niiden mahdolliset paikalliset painotukset ja miten oppilaiden laaja-alaisen osaamisen kehittymistä tuetaan vuosiluokilla 7-9?

Monilukutaitoon liittyviä käsitteitä (1)

Lukutaito:

- Ei enää tarkoiteta vain perinteistä kirjallisen tekstin koodaamiseen liittyvää taitoa.
- Mm. kuvalukutaito, medialukutaito, visuaalinen lukutaito, matemaattinen lukutaito, verkkolukutaito, mainonnanlukutaito ja audiovisuaalinen lukutaito.

Teksti:

- Luettava ”teksti” voi olla mikä tahansa merkityksiä rekentava viesti, esim. kuva tai esine, ja nämä viestit voivat välittyä minkä tahansa aistin kautta.

Multimodaalinen tekstikäsitys:

- Moodit voivat olla esim. kuvia, ääniä, eleitä, esineitä, puhetta, liikkeitä, musiikkia, katseita ja 3d-esineitä.
- Verkkoesityksen koostumista monesta moodista.

-> **Laajentunut tekstikäsitys johtaa tilanteeseen, jossa myös lukutaidon käsitteen on laajennuttava.**

Millaisia multimodaalisia tekstejä olette
käyttäneet lähiaikoina?

Monilukutaitoon liittyviä käsitteitä (2)

Professori **Minna-Riitta Luukan** mukaan:

- Monilukutaidon moni-sanalla viitataan lukutaidon ”moniuteen” .
- Siihen sisältyy lukutaidon *monimodaalisuus*, *monimediaisuus*, *monikulttuurisuus* ja *monitilanteisuus*.
- Monilukutaitoinen ymmärtää näiden eri tekijöiden vaikutuksen niin vastaanottamaansa kuin tuottamaansakin tekstiin ja osaa hyödyntää niitä kuhunkin tilanteeseen , siis tekstitapahtuman aikaan, paikkaan, välineistöön ja luonteeseen soveltuvalla tavalla.

Kallio & Kallio 2014

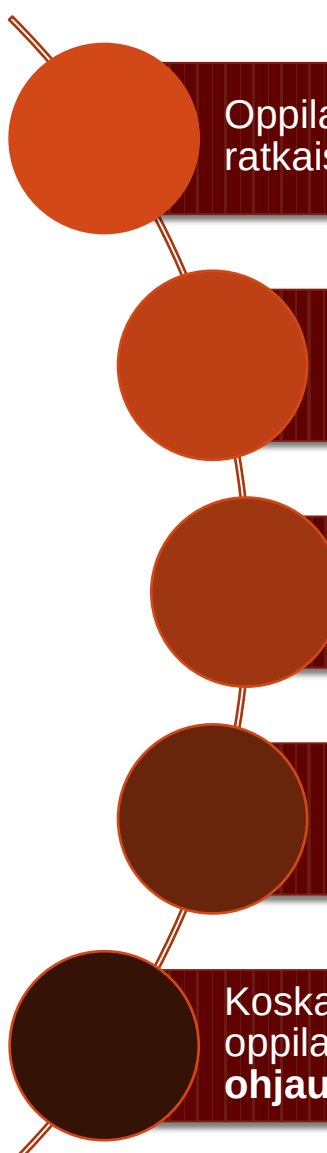
Monilukutaitoon liittyviä käsitteitä (3)

Luokka kuvailee monilukutaitoa näin:

”...monilukutaidolla tarkoitetaan erilaisten tekstien tulkinnan ja tuottamisen taitoja, taitoa toimia tekstien kanssa erilaisissa tilanteissa ja erilaisia tilanteita varten. Se on kyky hankkia, muokata, tuottaa, esittää ja arvioida tietoja eri muodoissa ja erilaisten välineiden avulla.”

Kallio & Kallio 2014

OPPIMISKÄSITYS

Oppilas on **aktiivinen toimija**, joka oppii asettamaan tavoitteita ja ratkaisemaan ongelmia sekä itsenäisesti että yhdessä muiden kanssa.

Myönteiset tunnekokemukset, ilo ja uutta luova toiminta edistävät oppimista ja innostavat kehittämään omaa osaamista.

Oppiminen tapahtuu **vuorovaikutuksessa** toisten oppilaiden, aikuisten ja eri yhteisöjen kanssa

Oppiminen on yksin ja yhdessä tekemistä, ajattelemista, suunnittelua ja näiden **prosessien monipuolista arvioimista**

Koska oppilaan minäkuva ja itsetunto vaikuttavat siihen, millaisia tavoitteita oppilas asettaa toiminnalleen, **oppimisproessin aikana saatava rohkaiseva ohjaus** on erittäin tärkeää

Monilukutaitoa oppiaineissa

”Kirjallisuusperheiden arpominen”

Monilukutaitoa oppiaineissa (1)

- Alakoulun opettajat valitsevat oppiaineen, josta tekevät tehtävän.
- Yläkoulun opettajat valitsevat oppiaineen tai oppiaineet, josta tekevät tehtävän.

Monilukutaitoa oppiaineissa (2)

- Ryhmän tehtävänä on kirjoittaa ”Oppimisaktiviteetti” eli yksityiskohtainen kuvaus, mitä opetetaan ja miten oppiminen ja opettaminen ”luokkahuoneessa” tehdään.

Esimerkki 1. Alakoulu

”Monilukutaito oppiaineessa X”

Esimerkki 2. Yläkoulu

”Monilukutaito monialaisessa oppimiskokonaisuudessa”

- Hyödyntäkää Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden oppiaineiden suunnitelmia.

Monilukutaitoa oppiaineissa (3)

- **Kirjatkaa ylös**

VIHREÄT LAPUT – MAHDOLLISUUDET

Oppimista tukevat olosuhteet

PUNAISET LAPUT – HAASTEET

Oppimista vaikeuttavat olosuhteet

KELTAISET LAPUT – HYÖDYLLISET RESURSSIT

Työvälineet, palvelut, ihmiset ja tapahtumat

Monilukutaitoa oppiaineissa (4)

- ”Kotiryhmään” jää yksi jäsen, joka esittelee vieraille **oppimisaktiviteetin, mahdollisuudet, haasteet ja hyödylliset resurssit.**
- Ryhmän muut jäsenet lähtevät vierailulle muihin ryhmiin. Vieraat **rikastavat jokaista oppimisaktiviteettia** mahdollisuuksilla, haasteilla ja hyödyllisillä resursseilla.

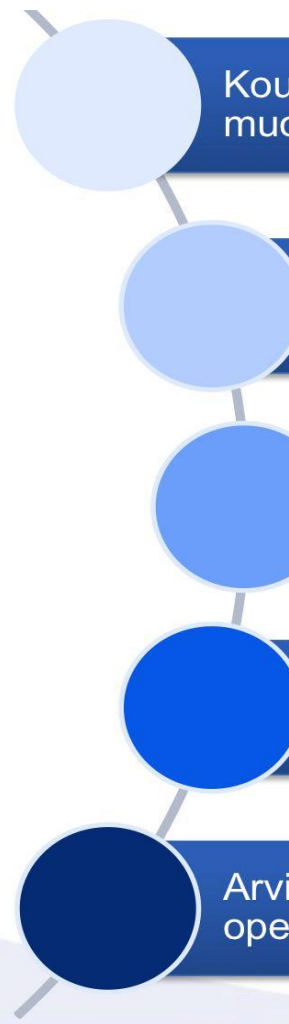
Monilukutaitoa oppiaineissa (5)

- Kotiryhmät esittelevät lopuksi oman oppimisaktiviteetin, mahdollisuudet, haasteet ja hyödylliset resurssit muille ryhmille.

Uusi Oppimaisema

- Uusi Oppimaisema on osa Opetushallituksen keväällä 2015 rahoittamaa FCN-hankkeen toimintaa (2015-2016). Uusi Oppimaisema on myös osa Euroopan laajuista Future Classroom Ambassador -aloitetta. Uusi Oppimaisema on jatkoa Eurooppalaiselle iTEC-hankkeelle, jonka Suomen koulupilottityötä Opetushallitus rahoitti vuosina 2010-2015
- Toimintaa koordinoivat:
Tarmo Toikkanen, Aalto-yliopisto
Markku Lang, Oulun yliopisto
Pasi Kurttila, Oulun normaalikoulu
- <http://uusi.oppimaisema.fi/>

Oppimista tukeva arviointikulttuuri

Koulu vaikuttaa merkittävästi siihen, millaisen käsityksen oppilaat muodostavat itsestään oppijoina

Monipuolinen arviointi ja siihen perustuvan ohjaavan palautteen antaminen ovat opettajien keinoja oppilaiden oppimisen tukemiseen

Suuri osa arvioinnista on opettajien ja oppilaiden välistä vuorovaikutusta

Yhteistyö kotien kanssa on osa hyvää arviointikulttuuria

Arvioinnin myötä saatu tieto auttaa myös opettajia suuntaamaan opetustaan oppilaiden tarpeiden mukaisesti

Laaja-alaisen osaamisen ja monilukutaidon arviointi

- Arviointi perustuu aina tavoitteisiin.
- Arvioidaan oppiaineiden yhteydessä.

Kiitos
Ja
Turvallista kotimatkaa!